

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrť leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Točaj LI.

V Ljubljani, 22. aprila 1898.

List 16.

Sv. Tomaž Akv. — pevec sv. Rešnjega Telesa.

Zadnjič smo povedali, kako izvrstno je sv. Tomaž pisal o presv. Rešnjem Telesu. Danes še pristavimo, da angeljski učenik ni bil samo bistroumen mislec, marveč tudi od Boga navdihnjen pesnik. Zato ga ne imenujemo le „učenika“ ampak tudi „pevca presv. Rešnjega Telesa“. On ni samo omogočil, da si človeški razum vsaj v nekoliko predstavlja vzvišeno skrivnost najsvetejšega zakramenta, on je tudi s svojimi pesnimi ogrel srce do njega. Veliki bistroum je s svojo „Summa theologia“ mnogo pomagal učenjakom, ki se pečajo z bogoslovjem, s svojimi pesnimi pa je navdušil vse vernike za Najsvetejše. Celih 600 let že odmeva v mogočnih stolicah kakor tudi v revnih vaških cerkvicah pri blagoslovu z Najsvetejšim Tantum ergo in Genitori. Ti dve kitici je prvi prepeval angeljski učenik sv. Tomaž Akvinski. Torej z njegovimi besedami molimo in slavimo svojega Izveličarja, predno nas blagoslovi po mašnikovi roki. In čegavega srca še ni ganil prelepi himnus „Lauda Sion“, hvali Sijon Rešenika, — Hval' pastirja in vodnika, — Poj mu himne, pesnice. Tudi to pesen je sestavil sv. Tomaž in morda najbrž tudi naredil napev. Da, še več. Vse liturgične molitve in pesmi za praznik sv. Rešnjega Telesa je na povelje papeža Urbana IV. sestavil sv. Tomaž. In čeprav je pozni vek mnogo izpremenil pri cerkvenih himnih, se vendar ni dotaknil dnevnice za praznik sv. Rešnjega Telesa. Kartuzijanec Dionizij poroča, da je papež Urban IV. naročil sv. Bonaventuri in sv. Tomažu, naj sestavita ves brevir za praznik sv. Rešnjega Telesa. In ko je „serafinski učenik“

prebral rokopis sv. Tomaža, je baje s solzami v očeh raztrgal svoje delo list za listom. Ta pri-povedka, ki je nastala šele po poldrugem letu po smrti obeh učencikov, je le pobožna legenda. To pa je resnično na njej, da se je sv. Bonaventura zjokal, ko je prebral izvrstno delo svojega prijatelja. — Občudovanje, ki je napolnilo celi svet, ko je izšlo to delo, se je tekom časa le še povečalo. Neki pesnik 16. stoletja, bil je Francoz Santeuil (Santéj), je rekel, da dà vse svoje pesni za jedno kitico himna sv. Tomaža:

Se nascens dedit socium,
Convalescens in edulium,
Se moriens in pretium,
Se regnans dat in praemium.

Postal naš brat pri rojstvu je,
Pri mizi dal se nam v jedilo,
V odkup sveta je kri prelil,
V kraljestvu bode nam v plačilo.

Jeden najboljših poznavalcev liturgij, Don Guéranger (Geranzé), pravi o Tomaževem himnu „Lauda Sion“ (Hvali Sijon Rešenika) to le: V „Lauda Sion“ je izrazila sholastika versko resnico, katero razložiti je bogoslovcu tako težko in ki navda človeško srce z nepopisnim veseljem. Kako veličasten je začetek! Kako natančno razlaga nadalje versko resnico! Kako ljubeznjivo vplete med razlago velikonočno jagnje in mano, ki sta bila predpoda angeljskega kruha! In slednjič, kako lepo se konča pesen z molitvijo k božjemu pastirju, ki hrani svoje ovčice z lastnim mesom. Sv. Tomaž, največji sholastik, je tudi največji med pesniki svojega časa.

Iz tega vidimo, kako je sv. Tomaž pospeševal pobožnost do sv. Rešnjega Telesa za vse čase. Zato zadnjič nismo preveč rekli, ko smo

trdili, da je sv. Tomaž med častilci sv. Rešnjega Telesa na prvem mestu. On je posvetil celo svoje življenje in delovanje tej vzvišeni skrivnosti naše sv. vere. Zato je tudi na smrtni postelji, predno je prejel zadnjo popotnico, lahko zaklical: „Prejemem Te, zdravilo svoje, krepčilo svojega potovanja. Sprejemem v svoje srce Tebe, za katerega sem se celo življenje učil, delal in pridigal. Nikdar nisem zoper Tebe niti najmanjše besede izrekel. Če mi je kedaj po navedoma ušla kaka beseda, prepustim vse v presojo sv. rimski katoliški cerkvi, kateri pokoren sedaj rad umrjem“.

MIHAEL,

po božji milosti in po božjem usmiljenju
knez in škof lavantinski,

*mногоčastiti duhovščini in vsem vernikom svoje škofije
pozdrav, blagoslov in vse dobro od Boga Očeta in Boga
Sina v edinosti sv. Duha!*

»Glej. Mihael. eden izmed najprvih
knezov, mi je prišel na pomoč.«
(Dan. 10, 23.)

I.

O češčenju angeljev.

(Dalje.)

Ker pa angelji od svojih varovancev odvrčajo vse, kar more človeku škodovati na duši in na telesu; ker vodijo duše po vzveličavnem opominjanju in navdihovanju, po tolaženju in osrčevanju; ker molitve ljudij Bogu žrtvujejo in so sami njih pripravejiki in zagovorniki; ker imajo sveto veselje, ako se človek odvrne od hudega in napreduje v dobrem, nasproti pa žalujejo nad zmotami svojih varovancev in kaznujejo hudobne, kakor je Angelj Gospodov udaril Heroda, da je sneden od črvov umrl, (Dejan. ap. 12, 23.) — je pač iz vsega tega umevno, zakaj so angelje v stari in novi zavezi tako visoko častili, tako goreče na pomoč klicali. „Ko je bil Jozuva na polju mesta Jerihe . . . videl je sebi nasproti stati moža in držati potegnjen meč v roki, in je stopil k njemu in rekel: Ali si naš, ali naših sovražnikov? In je odgovoril: Nikakor ne, temveč jaz sem poglavar vojske Gospodove in sedaj pridem.“ Ta poglavar je bil po trditvi razlagalcev sv. Pisma Mihael varih izvoljenega ljudstva. Ko je Jozuva odgovor slišal, je padel s svojim obličjem na zemljo in je počastil angelja Gospodovega. (Joz. 5, 13—15). V novem zakonu so že prvi kristijani posebno čast skazovali svojim angeljem varihom. Že v drugem, tretjem in četrtem veku nahajamo sledove cerkvenih praznikov, upe-ljanih v njihovo poveličevanje in proslavljanje.

Ljubeznjivi praznik vseh angeljev, zlasti angeljev varihov je davnoslaven: v enajstem veku je bil uveden za vesoljno cerkev in leta 1670

splošno zapovedan za 2. dan meseca oktobra; za dežele nekdanjega rimskega cesarstva pa se je slavljenje tega praznika z osmino dovolilo za prvo nedeljo septembra, angeljskega meseca. Nadalje je sv. cerkev med votivnimi ali zaobljubljenimi mašami in oficiji za celi teden naročila za pondeljek mašo in oficij o sv. angeljih, tako da je drugi dan tedna posvečen angeljem, da je angeljski dan. Na čast onim trem angeljem, katerih imena nam poroča sv. Pismo, postavili so se posebni prazniki: praznik sv. nadangelja Gabrijela dne 18. (24.) marcija, praznik sv. nadangelja Rafaela dne 24. oktobra in zlasti praznik sv. nadangelja Mihaela, kneza in poveljnika zvestih angeljev, mogočnega prvoborilca za čast božjo, junaškega premagovalca luciferja in njegovih privržencev, dne 29. septembra. Dne 8. majnika pa cerkev še posebno obhaja praznik njegovega prikazanja na gori Garganski. Po vsej pravici se sv. Mihaelu skazuje izredna čast od sv. cerkve in od njenih vernikov. Zato je tudi dostojno in pravično, pa je spodobno in vzveličavno, da posebno govorimo o tem slavnem knezu dobrih angeljev, o tem mogočnem branitelju in varihu naše svete cerkve.

II.

O češčenju sv. nadangelja Mihaela.

Ljubljeni v Gospodu!

Sv. nadangelj Mihael je bil v sv. katoliški cerkvi vedno iskreno in visoko češčen. Pobožnost do sv. Mihaela se da zasledovati do prvih začetkov krščanstva.

1. V najboljšem dejanju svetnikov, v sv. Pismu novega zakona se večkrat imenuje sv. Mihael. Pred vsemi ga imenuje sv. apostol Juda Tadej v deveti vrsti svojega lepega lista, kjer se varih Izraelov prepira s hudičem za Mojzesovo telo, in potem mrtvega pokoplje, ne da bi Izraelci vedeli kam; to pa zato, da bi svojemu voditelju in postavodajalcu ne skazovali časti božje. To satanu ni bilo po volji; hotel je imeti mrtvo telo, da bi ž njim zapeljeval Izraelce; nadangelj pa mu ga je branil brez preklinjanja, rekoč: „Gospod te ukroti!“ (Jud. 9. v.) Ker je sv. Mihael Mozesa, slavnega voditelja Izraelcev, varoval tudi po smrti, nam je to dokaz, da je bil v resnici „veliki knez, kateri se je potegoval za otroke Izraelovega ljudstva.“ (Dan. 12, 1).

Častno se omenja sv. Mihael v skrivnem razodetju sv. Janeza, kjer se kaže kot premagalec in ukrotitelj satanov, kot branitelj občine svetnikov, to je sv. cerkve. „In vstal je velik boj v nebesih“, piše tako veličastno lepo sv. Janez, „Mihael in njegovi angelji so se bojevali

z zmajem; in zmaj se je bojeval in njegovi angelji. In niso zmagali, in njih mesto se ni več našlo v nebesih. In dol je bil pahnjen tisti veliki zmaj, stara kača, ki se ji pravi hudič in satan, kateri zapeljuje ves svet; dol je bil pahnjen na zemljo, in njegovi angelji so bili vrženi ž njim.“ (Skr. razod. 12, 7—9). Kakor je bil Mihael v starem zakonu zavetnik in varih božjega ljudstva, tako se kaže tu kot mogočni varih in branitelj pravega Izraela, sv. cerkve. Kakor je nekdanj pomagal dobremu duhu svetovlade, da jo nakloni Izraelskemu ljudstvu, tako bode stvari krščanskega Izraela naposled pomogel do slavne zmage. Da je sv. Mihael angelj zaščitnik krščanskega ljudstva, ujema se po vsem s sv. Pismom in sledi celo naravno iz njega.

To je bil vzrok, da se je vrli nebeški junak že v najprvih časih slavil v katoliški cerkvi. Iz tega umevamo zgodovinsko resnico, da so mu že v prvih časih v vzhodnih in zapadnih deželah posvečevali in ustanovljali praznike, cerkve, kapele in altarje. V staroslavnem frigijskem mestu, imenovane Kolose, pozneje Kone, se je po trditvi Simeona Metafrasta in drugih pisateljev že v 2. stoletju obhajal poseben praznik na čast sv. Mihaela v hvaležni spomin, da se je sv. Mihael čudežno prikazal možu, katerega nema hčerka je v hipu izpregovorila. Tudi so pozidali tam cerkev, katero je sv. Mihael branil in varoval zoper vsa onečaščenja od strani nevernikov. Slavno znani spisatelji življenja svetnikov, Bollandisti, pripovedujejo ob prazniku sv. Mihaela, dne 29. septembra o mnogih ozdravljenjih, katera so se v petem veku godila na posredovanje sv. Mihaela pri nekem studentu blizu starih Kolos. Poleg tega poročajo o prekrasni cerkvi, katera se je na onem mestu pozidala in posvetila v čast velikemu knezu angeljev.

Znano in zgodovinski potrjeno je izredno čiščenje našega sv. arhangelja v Carjemgradu, glavnem in prestolnem mestu velikega vzhodnorimskega cesarstva. Po cesarskih ustanovah je bilo sčasoma postavljenih petnajst cerkev v proslavo mogočnemu borilcu božjemu. Najprvo je dal cesar Konstantin Veliki zidati in primerno okrasiti v pobožni spomin na čudežno prikazen, vsled katere se je cesar spreobrn timer, Maksencija slavno premagal in krščansko vero povzdignil do časti državne vere. Kakor Firmijan Laktancij, tako pripisujejo tudi drugi krščanski pisatelji veliko zmago nad pagaustvom mogočni priprošnji sv. Mihaela nadangelja. Ko je bila zala cerkev v Carjemgradu dovršena, se je prikazal sv. Mihael cesarju Konstantinu in mu dejal: „Jaz sem Mihael, poveljnik vojske Gospoda vojnih trum,

varih krščanske vere, kateri ti je, ko si se bojeval zoper brezbožne trinoge, v roke dal orožje pomoči.“ Hermija Sozomen, odvetnik v Carjemgradu in nadaljevalec cerkvene zgodovine Evzebijeve, govori o slavni cerkvi sv. Mihaela nekako tako-le: Ta bazilika nosi ime Mihaelij, ker se sploh veruje, da se je veliki angelj v njej prikazal. Da se na tem kraju godijo veliki čudeži, to spričujem sam, ker sem v posebni stiski in potrebi prejel neminljivo dobroto. Tudi mnogo drugih je tukaj prejelo milostij, kdor je namreč v nesreči ali v nevarnosti, ali ga trpinčijo hude bolezni, pa tamkaj moli, je rešen nadloge. Tako sta bila tam čudovito ozdravljena dva izvrstna moža, Akvilin in zdravnik Probtjan. (Dalje prih.)

Recimo dve tri o popolnosti.

(Dalje.)

Drug važen pripomoček k popolnosti je dober dušni voditelj — dober izpovednik. Sv. Bazilij trdi, da potem, ko si v sebi vzbudil svete želje po popolnosti, najbolj potrebuješ skrbnega izpovednika. To lahko dokažemo iz spisov sv. očetov cerkvenih, pa tudi iz sv. pisma samega.

Sv. Gregorij pripoveduje nam o nekem opatu Honoratu, kateri je bil sin priprostih starišev, a vender ustanovil in vodil je samostan od dvesto menihov. On je bil sicer jako pobožen, a brez izobraženosti; vso vrednost dobil je naravnost od Boga. Kaj jednacega opazujemo tudi na Mojzesu in na sv. Janezu Krstniku. Tudi ta dva velika moža nista imela nikacega učitelja. Vender pa takoj po teh izgledih piše isti sv. Gregorij, da so le izvanredni slučajji, da bi Bog komu neposredno podaril vednosti; to so izjeme, katere mi lahko občudujemo, a jih ne moremo posnemati. Ko bi oseba, koja ima preveliko željo do popolnosti, živela v samotnem kraju, kjer je ne bi mogel nikdo poučiti, potem je mogoče, da se Bog pri njej posluži kacega izvanrednega pripomočka. To vidimo prav dobro pri Mojzesu in pri svetem Janezu Krstniku. Ako pa oseba stanujoča v krajih, kjer so duhovni in izpovedniki, zahteva od Boga posebnega razodenja, je to gotovo velika predrznost.

Kasian pripoveduje nam v svojih spisih, da sta dva meniha zapustila samostan blizu Tebaide in se napotila v daljno puščavo, ne da bi bila vzela s seboj kaj živeža. To sta storila s trdnim sklepom, da si ne poiščeta hrane, dokler ju Bog ne nasiti po čudežni poti. Vsa utrujena od pota in vsa oslabljena od glada srečata moža, koji je imel pri sebi nekaj kruha. V srce se mu usmilila uboga redovnika in zato njima ponudi hleb,

da se zopet okrepčata. Pametnejši hvaležnim srcem vzame, a drugi nikakor noče, češ, Bog me bode vže rešil iz te zadrege. Kaj se zgodi? Prvi ostane pri življenji, a drugi umre od lakote. Zakaj pa je Bog toliko časa po krokarji pošiljal hrano sv. Pavlu puščavniku; a našemu nespametnemu menihu ni hotel pomagati? Sv. Pavla je Bog sam poslal v samoto in zato je bilo tudi umestno, da je zanj skrbel Bog sam, ker si drugače ne bi bil mogel nikakor pomagati. Redovnik pa, o kojem smo gori govorili, je imel doma dosti kruha, in tudi še na poti bi se bil lahko rešil, da je hotel vzeti hleb iz rok usmiljenega človeka.

Tudi sv. Jeronim svetuje pobožnim dušam, da naj nikoli ne hodijo po stezi popolnosti, ne da bi si prej izbrali skrbnega vodnika. Isto učita sv. Bernard in sv. Vincencij Fererski.

Da nam je potreba duševnega voditelja na poti popolnosti, nas uči tudi zdrava pamet sama. Vsaj je ni umetnosti, niti vednosti, kateri bi se človek priučil brez voditelja, brez učitelja. Ne mislim pa pri tem na bogoslovje, matematiko, filozofijo itd.; vsaj teh se naučiti pač nihče ne upa brez učitelja. Tudi ne bode nihče trdil, da je mogoče izuriti se v slikariji, kiparstvu, stavbarstvu i. t. d. Še celo obdelovanju zemlje, železa i. t. d. se ni mogoče privaditi brez učitelja, brez mojstra. Če je tedaj vže pri teh stvareh, koje se vidijo, čutijo i. t. d. potreben učitelj in voditelj; kaj naj še rečemo o popolnosti, koje ne vidimo, in koja je pač mnogo večje važnosti, nego li umetnosti. vsaj je od popolnosti odvisna naša časna in večna sreča. Sv. Jeronim gre še dalje trdeč, da ni iste živali, da-si nimajo pameti, ne izvršujejo svojih del brez vodstva: ovce sledijo svojemu vodji, čebele svoji matici i. t. d.

Drug vzrok, zakaj da nam je potreben voditelj na naši poti do popolnosti, obstoja v tem, da se lažje varujemo zanj, katere nam nastavlja hudobni duh. Če človek pri svojem nastajanju k popolnosti ostane sam, se prav lahko zgodi, da ga prevari hudobni duh. In sv. Ignacij v svojih duhovnih vajah trdi, da se hudobni duh pri tem svojem zloglasnem delu poslužuje tacihi sredstev, kakor oni, ki skušajo zapeljati kako zakonsko ženo. Taki hudobneži se nobene stvari ne boje bolj, nego da bi dotično dekle, oziroma dotična žena ne povedala svojemu očetu ali pa svojemu možu besedij in del, koje oni delajo z njimi. Prav tako tudi hudič vse posluša, da bi dosegl, da človek, kojega izkuša pridobiti za-se, tega ne bi razodel svojemu spovedniku. Ako tedaj hočeš, da te ne prevari hudobni duh, skrbi za izvrstnega spovednika in duhovnega voditelja.

Tretji vzrok, da nam je potreba skrbnega vodnika na stezi k popolnosti, provzročuje velika težava, katera obstoja v tem, da je jako težko spoznati prave kreposti in vršiti jih. Krepost nahaja se sredi dveh ekstremov. Samo da prekoraci malo mejo na jedno ali drugo stran, se vže začne pregreha. Zato potrebujemo zanesljivega voditelja, koji nas vé držati v pravih mejah. Koliko se jih je pogubilo v duhovni suhoti; povrnilo so se nazaj in večkrat postali so slabejši, nego so bili prej! Ah kolikim so bile notranje tolažbe povod k večnemu pogubljenju! Kedo bi preštel one, kojim so bili hudi posti in zatajevanja sama zadržek na stezi k popolnosti. Zaradi tega svetuje cerkveni učitelj sv. Jeronim svojim učencem in učenkam, da naj si priskrbe dobrih duhovnih voditeljev, če hočejo napredovati na poti k popolnosti.

Pokazali smo do sedaj, da nam je, ako hočemo napredovati na stezi popolnosti, pred vsem potreben zanesljiv in dober spovednik. Utegneš vprašati, dragi bralec ali bralka, kacega duhovnega voditelja naj si izberem. Spovednik tvoj bodi pred vsem učen mož, kteri ve, da ne morejo vsi hoditi po istej poti; ki vé, v kakošne pregreške padajo ljudje; kteri dobro pozna srce človeško in ki se ve potem ravnati različno pri različnih osebah.

Spovednik tvoj naj je lepega, vzornega življenja, ker, kedor ne skrbi za lastno svetost, gotovo ne bode goreč v skrbi za druge. Duhovni tvoj voditelj naj bo tudi izkušen mož, kteri zna občna pravila obrniti ali obračati na posamezne slučaje. Mnogo je duhovnov, ki dobro poznajo občna pravila, a jih ne ume obračati na osebe različnega značaja in temperamenta. Prav take lastnosti zahteva tudi sv. Bazilij od dobrega duhovnega voditelja. Sv. Terezija v svojih spisih zahteva, da mora spovednik biti učen mož. Bog vas čuvaj, pravi ona, da bi vi imeli za dobrega spovednika vsacega vže zato, ker je dobrega duha. Ista svetnica dalje trdi, da bi malo pomagali učen duhovni voditelj, ko bi ne bil ob enem vzornega ponašanja. K tem dvem lastnostim, piše dalje sv. Terezija, treba je, da se pridruži velika izkušnja, ker sicer bi tak voditelj lahko zavel sebe in svoje ovčice na slaba pota. Zato piše sv. Bazilij, naj si vsaka popolnosti željna duša oskrbi spovednika, ki bo imel te tri lastnosti. Potem sme biti gotov, da bo srečen na tem in onem svetu in da si bode sčasom pridobil venec najlepših krščanskih čednostij.

Zaobljubljena cerkev presv. Srcu Jezusovemu v Gorici.

Poziv!

Začasni odbor za zidanje zaobljubljene cerkve presvetemu Srcu Jezusovemu v Gorici je sklical 9. sušca 1892. shod meščanov. Na tem shodu izvoljeni odbor se je obrnil 30. rožnika 1894. do vernikov s prošnjo, da bi blagovoljno podpirali novo zidanje. To prošnjo je blagoslovil sam nadškof Alojzij.

Načrt za novo cerkev, katerega je naredil arhitekt Emilij Pelican, je sprejel in potrdil goriški mestni zbor. Cerkev se je imela zidati na starem pokopališču. Prostor zanjo je dovolil mestni zbor v seji 28. svečana 1891. Stavil je pogoj, da se mora začeti zidati v letu 1895., in da mora odbor dokazati, še preden bi začel zidati, da ima sredstev, kolikor bi jih bilo treba za dokončanje zunanjega dela.

Odborov poziv se je blagohotno vsprejel. Želja, da bi videli vstati spomenik ljubezni do dragih pokojnikov na tistem kraju, poln tolikih spominov in tolikih želja — nova cerkev, svetišče zaobljubljeno Božjemu Srcu, in torej središče edinosti in vir nebeških zakladov — večni spomenik petdesetletnice vladanja Nj. Veličastva cesarja Frančiška Jožefa — zadovoljujoča ne samo duhovne potrebe stanovnikov tistega kraja, ampak zajedno njegov najodličnejši kras — evo to so razlogi, ki so pospeševali darove in dajali nove sile odboru, da bi šel dalje svojo pot.

Meseca listopada 1895. se je odbor nadejal, da se bo delo res srečno končalo. Saj je imel znatno vsoto denarja in dokaj materiala, poleg tega mu je bilo zastonj obljubljenih celih 2473 voženj. Da to premoženje ne bi mrtvo ležalo, in da bi pridobil še več darov, je odbor prosil 29. listopada 1895. mestni zbor, naj mu odkaže na starem pokopališču prikladen prostor za skladišče materiala. Prošnje pa mestni zbor ni uslišal.

30. grudnia 1895. je mogel naposled odbor uradno izkazati, da ima dovolj sredstev za začetek zidanja, kolikor jih je zahteval proračun, katerega je sestavil veččak in potrdil c. kr. nadinženir. Odbor in dobrotniki so za gotovo pričakovali, da bo mestni zbor priznal, da je odbor v pravem času izpolnil vse zahteve. Toda mestni zbor je v seji 11. malega travna 1896. izjavil, da je rešen vseh dolžnostij do odbora. Še več. Za podelitev prostora je zahteval, da bi mu odbor podpisal nove pogoje. Hotel je na pr. imeti popolno in večno patronsko pravico samo za to, ker bi dal prostor. Zahteval je, da bi sestavili nov proračun, kateri naj bi kazal, koliko bo stalo zunanje delo. Hotel je vedeti vse podrobnosti in natančne mere.

Zahteval je, da bi moral odbor dokazati, preden bi začel delo, da — do meseca rožnika 1897 — da ima sredstev, kolikor bi jih bilo treba, da bi bila cerkev popolno dodelana in končana kar se tiče zunanjega okrasa.

Mestni zbor je ta svoj sklep odboru naznanil 12. malega travna 1896. Odbor pa je odgovoril in izrekel, da je v pravem času izpolnil vse bistvene pogoje, ki mu jih je mestni zbor stavil v podelitvi l. 1891. Odbor je poudarjal, da je pogoj patronske pravice nov, da o tem pogoju v prvotni podelitvi nič ne stoji, in da ima o patronski pravici odločevati samo cerkvena oblast. Drugega pogoja pa odbor ni

mogel izpolniti v sedanjih okoliščinah in v odločenem času, to je do konca rožnika 1897. Po tem pogoju bi odbor namreč moral izkazati, da ima mnogo nad 53.000 goldinarjev. Toliko bi mu pa bilo zadostovalo po prejšnjem proračunu.

Tako odbor ni mogel zidati cerkve na starem pokopališču po pogojih, katere mu je stavil mestni zbor, ko mu je l. 1891. prepustil prostor.

Zato in pa, ker ni smel delati zoper voljo darovalcev, se je odbor zvesto držal načel, katera je razglasil v svojem pozivu 30. junija 1894. Na podlagi § 17. svojih pravil je odstopil in izročil listine in društveno premoženje, t. j. načrte, les in denar — denarja je bilo 22.736 gld. 90 kr. — nj. Prevzvišenosti mons. Alojziju Zornu, goriškemu knezu in nadškofu.

In vendar, ker smo novo cerkev zaobljubili presv. Srcu, ker smo jo namenili za patrijotičen spomenik, in ker jo je želelo toliko dobrotnikov, smo za trdno sklenili jo zidati. Nj. Prevzvišenost mons. Alojzij Zorn, ki je tako goreče hrepenel, da bi se z novo cerkvijo po njegovi škofiji bolj razširilo češčenje božjega Srca in ljubezen do Presvetlega cesarja, je pooblastil tedanje odbornike, da so se spet združili v „odbor za zgradbo zaobljubljene cerkve presv. Srcu Jezusovemu v Gorici“. Za novi odbor je On sam potrdil pravila, katera je pozneje odobrilo tudi c. kr. namestništvo v Trstu.

Tako ustanovljen odbor se je zopet lotil dela. Živo je čutil, da se cerkev mora zidati radi poprej omenjenih razlogov. Videl je tudi, da dela po volji dobrotnikov nove cerkve in darovalcev. Zato je sklenil za gotovo plačilo kupiti oni prostor na starem pokopališču, katerega poprej ni bilo moč dobiti zastonj. Toda zopet zaman. Odborovo prošnjo 27. grudnia 1896. je mestni zbor v seji 19. velikega travna 1897. odločno odbil.

Ko so na tak način izpodleteli naporji za pridobitev zemljišča na starem pokopališču, se je moral odbor odločiti: ali naj se za vedno odreče zidanju cerkve, za katero so se toliko zanimali verniki, ali pa naj izbere drug prostor.

Ako bi bili morali dobrotniki voliti, naj li zidajo ali ne, vemo, da bi se bili odločili za zidanje, potem pa bodi kjerkoli. Tako tudi mi. Prisiljeni smo bili zapustiti oni blagoslovljeni kraj, katerega smo vedno želeli. Zato smo slednjič sklenili kupiti drug prostor za zidanje. To pravico nam dajo pravila v 3. členu.

Ta prostor, katerega je kupil odbor, da bo tam postavil namenjeno cerkev, zaobljubljeno presv. Srcu Jezusovemu, meri 4183,53 kvadratnih metrov. Tla so vzdignjena in trdna. Leži pa ta prostor tam, kjer se stikate ulici Usina in Leoni. Obrnjen je proti cesti Corso Francesco Giuseppe. Nova cerkev bo ustrezala dušnim potrebam prebivalcev mestnega oddelka, kateri se bo čedalje bolj razvijal, kakor kaže. Tam doslej ni nikake cerkve. Prostor je enako oddaljen od mestnih cerkva, in cerkev bo ljudem na prav priloženem kraju.

Someščani, sodeželani in sploh verni Slovenci! Zaobljubljena cerkev presv. Srcu Jezusovemu v Gorici se bo torej res zidala: to veselo novico vam že danes lahko naznanimo. Vzdignila se bo nova cerkev, kar žele vsi verniki naše nadškofije. In prihajali bodo z vseh strani va-njo molit in ponižno častit Božje

Srce ter Boga prosit za drage rajnike. Vzdignilo se bo zavetje miru in tolažbe, spomin, da se je znova posvetila naša dežela presv. Srcu Jezusovemu in spomin petdesetletnice vladanja našega Presvitlega cesarja.

Toda, kdaj bo sezidana nova cerkev? Someščani in sodeželani ter vsi, ki ljubite Srce Jezusovo, to zavisi od vas, od vaše ljubezni, ki ste jo že tolikrat v tako obilni meri pokazali. Delo je težavno, to vsakdo ve; toda katero sveto delo se ima boriti z mnogovrstnimi težavami? Odbor je imel dosihmal mnogo prestati, da je nadaljeval to podjetje, ki je nad vse drago našim srcem, pa pripravljen je prestati še več za tako plemenito stvar, samo da ga boste vi podpirali. —

Od vaše pomoči je torej zavisen izid podjetja. Brez razlike stranke, narodnosti in stanov ste veledušno prispevali doslej; kažite še nadalje v tem svetem delu, da ste vsi bratje, da vas vse prešinja isti verski duh in odkritosrčno, lojalno domoljubje.

V tem svetem podjetju naj nas vse podpira misel, do je to delo blagoslovil in večkrat priporočil priljubljeni naš nadškof mons. Zorn, blagega spomina. Navdušuj nas za vstrajnost vzgled nepozabnega našega predsednika dr. Pavla Frapportija, kateri je ves gorel za sveto naše delo. Tako, kakor ta plemeniti mož, delajmo vsi, da se srečno izide delo, in da tako čim prej izpolnimo goreče želje našega novega kneza in nadškofa.

Prevzvišeni in prečast. mons. Missia je na dopis, s katerim se mu je odbor ponižno poklonil, dobrohotno odgovoril ter pohvalil in podvzetje priporočil Božjemu Srcu. On želi moči in stanovitnosti vsem, ki sodelujejo. S prelepimi besedami piše, da bo Njegovemu srcu največja tolažba, ako bo videl, da bo v njegovi nadškofiji nova cerkev povzdignila pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu. „Ta pobožnost — tako piše prečastiti nadpastir — se kot nalašč prilaga našemu času, ko je vse razcepljeno in razdeljeno. Prav božja previdnost je razodela to pobožnost. Jaz ne vem, kaj nas bi moglo uspešneje zediniti, nego duhovno središče vsega krščanstva — Božje Srce Jezusovo.“

Na delo torej! Vsak še tako majhen dar, vsaka pripomoč bo ljuba presv. Srcu, ki bo obilno poplačalo vse darovalce. Zedinimo se v tem delu, delajmo z zaupanjem, izkažimo se veledušne in močne v stvari, s katero bomo svečano izpovedali sv. katoliško vero in pokazali udanost Presvetlemu cesarju.

V Gorici 25. sušca 1898.

Odbor za zgradbo nove cerkve presv. Srca Jezusovega.

Žiga grof Attems, podpredsednik.

Dr. Al Fiadutti, tajnik.

Opomnje: 1. Odbor bo skrbel, da se ustanovite v novi cerkvi dve večni sv. maši na teden za žive in mrtve dobrotnike. 2. Imena onih dobrotnikov, ki so že podarili, ali pa še bodo vsaj 50 gld., bodisi v denarju bodisi v delu, bomo dali vsekati v kamen, katerega bomo postavili v novi cerkvi. 3. Kdor bi rad nabiral darila ali obljubljene darove za novo cerkev, lahko dobi v ta namen nabiralno polo pri odborovem blagajniku g. Ivanu Ferario v Rastelu št. 16.—4. Vse zneske prosimo pošiljati istemu blagajniku ali pa odboru za zgradbo zaobljubljene cerkve

presv. Srcu Jezusovemu v Gorici. Darove, ali pa kar kdo obljubi, bo odbor naznanjal po časopisih Kdor podari vsaj pet goldinarjev, lahko zahteva pobotnico.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Pevme pri Gorici. (Vstajenje.) — Kakor običajno vsako leto, tako se je tudi letos praznovalo vstajenje Gospodovo na prav slovesen način. V nedeljo ob 2. uri zjutraj že je naznanjal mogočni glas zvonov, da se bliža čas, ko ima vstati iz groba Premagalec, čist kakor solnce, in da se spolnijo besede prerokov, ko vstane iz groba Rešitelj človeštva — Kristus. Ob 3. uri je bila že zbrana nešteta množica vernega ljudstva v cerkvi, in izpred božjega groba so se začule zmagoslavne besede: „Zveličar naš je vstal“ Potem razvila se je lepa procesija po navadni poti, katere se je vdeležilo vse, staro in mlado, in z gorečimi molitvami je ljudstvo proslavljalo Odrešenika sveta. Procesijo je poveljevala veteranska godba, z lepimi slovanskimi komadi. Veličastno je bilo, ko so vrli mladeniči razsvetljevali z umetnim ognjem pot, po kateri se je pomikala procesija in s tem pokazali slovenski katoliški značaj goriške okolice. Po procesiji bila je slovesna sveta maša, pri kateri je ljudstvo še prav posebno zahvaljevalo Boga, da je poslal svojega edinorojenega Sina na svet, v trpljenje in smrt, samo zato, da je izpral izvirni greh in odprl pot v nebo. — Pomenljivo je pred vsem to, da se katoliški Slovenci s tako vnemo zavzemajo za slavljenje cerkvenih praznikov in njih običajev, med tem, ko Lah po strani in z zaničevanjem gledajo na katoliškega duhovnika. Želeti je le, da bi Slovenci vstrajali in se naposled vendar enkrat rešili laškega jarma — an —

Glasi iz sv. Jožefa v Prijedoru Najslavnejši in najveličastnejši praznik v cerkvenem letu je velika noč — spomin čistega od smrti vstalega Gospoda našega Jezusa Kristusa. Štirideset dnij posta, zatajevanja, sv. premišljevanja, vernih pobožnosti in spokornosti je v pripravo za visoke in pomenljive velikonočne praznike Sveta cerkev in njeni člani verni kristjani so v duhu in dejanju polni sv. resnosti kesanja, žalosti in vzdržnosti; ker v tem sv. času se predstavlja dušnim in telesnim očem še bolj živo in pogosto prebitko trpljenje in smrt Boga človeka Jezusa, križana ljubezen Božja in nehvaležnost, nezvestoba naša in hudobija greha. Visoki velikonočni praznik obhaja se ne samo celo osmino, nego njegov veseli spomin traja 40 dnij po veliki noči.

Zatoraj upamo, da bode marsikterim spoštov. čitateljem mile „Zgodnje Danice“ vstreženo, ako nekoliko o velikonočnem obhajanju javljamo iz jugoslavenske Bosne. Istina je, da je ljudstvo v Sloveniji in drugih deželah božjih grobov in velikonočnih obredov tako navajeno, da opisovanje o njih ni več zanimivo. Drugače je seveda v Jugoslaviji, kjer so božji grobi in sv. obredi poslednjih treh dnij velikega tedna redko kje, povse le v stolnih in samostanskih cerkvah in večini naroda še nepoznani. Zato smo se trudili na vso moč, da smo napravili za novo cerkev sv. Jožefa-sv. Družine božji grob, in da so se opravljali sv. obredi velikega tedna.

Kje pa bi bilo dobiti dostojen in častiti božji grob in kako ga napraviti, ker denarja ni bilo, da bi

ga plačali? Ne moremo niti cerkve povse dogotoviti in mnogo potrebnih stvari v njej napraviti, niti del dolga na cerkveni stavbi plačati. Nekterim se je zdelo predrzno v takih okoljstvih misliti na nov, dostojen božji grob. Neka oseba, ktera neomejeno zaupa previdnosti božji, trdno upa v pomoč in priprošnjo Marije Device in sv. Jožefa, je pridobila redovnega brata, kateri je veščak v mnogih cerkvenih stvareh in napravah; pridobila v zaup, v to potrební material in začel se je doma izdelovati nov božji grob.

Božji grob je sestavljen umetno iz ponarejenega, naravnemu podobnega, kamenitega skalovja; kakor bi bil izklesan v skalnato pečino, in je prvotnemu božjemu grobu v Jeruzalemu približno podoben, samo spredaj je večja odprtina, da se vsa notrinja sv. groba povse vidi. Za božjim grobom je malo oddaljena in vzvišena brdina Kalvarije z velikim križem. (Vse to ni naslikano, niti plastično izraženo, nego je vse naravnemu podobno, telesno izbuknjeno, kipovno.)

Po skalovju sv. groba so zelene rastline in cvetke okolo božjega groba, naravni rastlinski grmiči, drevesca in cvetlice; tako stoji sveti grob, kakor v vrtu. —

(Konec prih.)

Razgled po svetu.

Celje. Od 21. t. m. do 1. maja se vrši dvojni jubilej v cerkvi sv. Jožefa in praznovanje 50letnega slavnega vladanja našega presv. cesarja. Knezoškof lavantinski, dr. Mihael Napotnik je obljubil svoje sodelovanje. Sv. oče je podelil odpustke vsem onim, ki se hočejo vdeležiti slavnostij.

Trst. Dne 13. t. m. o priliki, ko je jezuit pater Pavisič pričel socijalne konference, so nastali nemiri v cerkvi sv. Antona novega v Trstu. Socijalni demokratje so v cerkvi sikali in kričali, dasi jih je pater prosil, naj spoštujejo svobodo govora. Ostalo občinstvo je govorniku ploskalo. Tudi pred cerkvijo so tako narasčale množice, da so morali priti vojaki ter narediti red. —

Kakor smo že poročali, ukazal je namreč škof Šterk, da se napravijo v župni cerkvi sv. Jakoba letos duhovne vaje ne-le za Italijane in Nemce, ampak tudi za Slovence, zagnali so Italijani grozen hrup, in pričelo se je brezmejno hujskanje ljudstva proti škofu. Duša vsega hujskanja je mestni župan z mestnim svetom in kot orodja se poslužujejo židovskega lista „Piccolo“. Škofa tožijo pri vladi in pri papežu, da hoče posloveniti cerkve, sklepajo žaljive resolucije, pišejo strupene članke, pritiskajo na odvisne duhovne, katere plačuje mestna občina, da popisujejo nezaupnice svojemu škofu, in ker je pri velikih mašah in slovesnostih v stolni cerkvi sv. Justa doslej igrala mestna godba, so prepovedali tudi nji vsako sodelovanje. Tako kruto pritiskajo na vse strani in židovski nosovi se vtikajo v notranjo upravo cerkve ter hočejo izsiliti iz škofa ukaz, da bi prepovedal najprej sedanje slovenske duhovne vaje v cerkvi sv. Jakoba, potem pa sčasoma sploh vse slovenske propovedi v Trstu. Dalje so mislili Lahoni, da bode ljudstvo kdo vé kako razdraženo, če ne bo slišalo veliki teden mestne godbe v stolnici sv. Justa, zato so jo prepovedali. Toda vkljub temu so prav lepo peli semeniški dijaki in naredili na vso pobožnost lepši utis, kot godba s svojimi posvetnimi poskočnicami. Tudi so sklenili „modri“ mestni očetje, da bode za mestni svet letošnje velikonočne praznike glavna

cerkev sv. Jakoba, ker jim baje oni župnik bolj ugaja. Ker je škof dr. Šterk izdal pastirski list, o katerem smo govorili že zadnjič, v katerem izvrstno opravičuje svoje postopanje in dokazuje, da se s slovenskimi propovedmi pri sv. Jakobu ne dela nikomur najmanjša krivica, povdarjajoč posebno, da imajo šentjakobski župljani pravico, slišati besedo božjo v svojem jeziku in v svoji cerkvi, — zato so upeljali Lahoni strastno agitacijo in hujskanje proti škofu misleč, če smo pognali enega škofa, pa bomo še drugega in potem brez dvoma pride škof, ki bode nam poslušen.

Na Dunaju se bode vršil 29. in 30. novembra II. nižjeavstrijski katoliški shod. Na tem shodu se bo govorilo o šolskem vprašanju, katoliškem življu in o socijalnem redu.

Ogersko. Urno razširjanje nenravne in pogubne preše je motilo sedmograškega škofa grofa Majlatha, da je izdal pastirski list, v katerem priporoča duhovnikom in vernikom naj pridno ustanavljajo katoliške ljudske knjižnice. Le s pomočjo teh se more ljudstvo še o pravem času iztrgati vplivu brezštevilih nevarnih in nenravnih listov. Dalje svari duhovnike, naj strogo pazijo, da ne dobiva ljudstvo časopisov, ki napadajo vero, cerkvene naprave, duhovnike itd. — Mestno zastopstvo v Granu je bilo jedino, ki je poslalo sv. očetu čestitko povodom zlate maše njegove. —

Rim. Francoski lazaristi so se naselili v vseh onih krajih, katere je abesinski neguš Menelik v zadnji vojski Lahom vzel. Menelik jih je kaj prijazno vsprejel. Dovolil jim je, da smejo ustanavljati misijonske postaje, zidati cerkve, šole, bolnišnice, poklicati usmiljene sestre. Zlasti želi, naj ustanavljajo šole v katerih bodo učili mladeniče raznih rokodelstev in naj napravijo tiskarno. — Msgr. Vic, novi apostolski delegat v Columbiji, je odšel 30. pret. m. v svojo novo rezidenco. — Velikonočno nedeljo je daroval sv. oče sv. mašo v sikstinski kapeli. Pri sv. maši je bilo navzočih 1200 oseb, Rimljanov, Lahov in tujcev.

Srbski razkralj Milan, vzel je, kakor poročajo razni listi, na posodo 6 milijonov dinarov in sicer pod pretvezo, da potrebuje kot načelnik srbske vojske denar v vojaške namene. Sedaj pa je kar naenkrat postal bolan in pravi, da odide v kopelj. Najbrže jo pobriše s tem denarjem zopet v Pariz in ostane tam, dokler ne bode zopet suh. Ko je narod zvedel o tem posojilu, postal je skrajno nevoljen in razmere so baje jako napete.

Berolin. V Draždanih je prosil v deželnem zboru škof Wahl podpore za bolnišnice. Nikdo se ni upal ugovarjati. Celo protestantski cerkveni nadzornik Pank je konstatoval, da delujejo usmiljene sestre z največjo požrtvovalnostjo in v občno zadovoljnost. Škof Wahl je v svojem govoru povdarjal, da je to samo obrekovanje, ko se očita usmiljenim sestram, da širijo po bolnicah katoliško vero. One skrbe z jednako ljubeznijo za vse, ne glede na veroizpoved. K temu govoru pripomni neki protestantski list: „Mi moramo iz lastne skušnje pritrditi škofu Vsi brez izjeme hvalimo nesebično ravnanje katoliških sester.“ — Tudi v Weimarju so se začele boljšati razmere katoličanom. V deželnem zboru se je stavil predlog, naj zboljšajo plače [protestantskim duhovnikom, kar je takoj obveljalo. Nato je odgovoril zastopnik nauč.

nega ministerstva, da je dolžnost in pravica, da se tudi katoliškim duhovnikom povišajo plače

Na Kreta je poslal ruski car lačnim siromakom veliko moke. Delili so jo velikonočni teden.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec april (mali traven) 1898.

(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Duh ljubezni.

b) Posebni nameni:

22.) **Sv. Soter in Kaj.** Nevarne razmere na Češkem Obvarovanje pred povodnijo in požarom. Blodeči.

23.) **Sv. Jurij.** Voditelji kršč. ljudstva. Vojaki. Hude skušnjave.

24.) **Sv. Fidells Sigm.** Kapucinski red. Ohranitev stare zvestobe do vere in cesarja na Tirolskem. Cerkvene pravice v nevarnosti.

25.) **Sv. Marka.** Egipt in Kopti. Duhovni in obhajanci. Obilen blagoslov za polje in travnik.

26.) **Marija dobrega sveta.** Česčenje sv. Družine v kršč. družinah. Velike materinske skrbi

27.) **Sv. Peter Kanizij.** Krščanska preobrazba šolstva. Povrat družbe Jezusove v Nemčijo. Vspehi katehetskega poučevanja.

28.) **Sv. Pavel od križa.** Pobožnost do britega trpljenja Gospodovega. Ukogi grešniki, ki še niso spolnili velikonočne dolžnosti. Občinska predstojništva. Tržaški škof.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomere, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti, sovražstva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe — Dve osebi se goreče priporočata, da bi ljubi Bog na priprošnjo Naše ljube Gospé, sv. Jožefa, sv. Antona in sv. Lucije jima podelil trdno zdravje, ako je božja volja. Uslišanje naznamo v »Danici« — Neka mati priporoča svojega preklinjevanju vdanega sina, da bi mu ljubi Bog podelil pravo spoznanje. — V pobožno molitev priporočeni g. Janez Golmayer iz Breznice, je umrl v hiralnici v Ljubljani. — Domač duhovnik v mučni bolezni, priporoča se čast. bralcem »Zg. Danice« v pobožno molitev v čast presv. Srca Jezusa in Marije ter sv. Jožefu, in obljubi, da se hoče dobrotnikov-mohlcev vedno hvaležno pri altanju spominjati. Uslišanje te zaupljive prošnje bode priobčil v »Danici«: Bogu v čast, bralcem »Zg. Danice« pa v spodbudo in veselje

Zahvala:

Da bi bil uslišan v neki zadevi, opravljal sem kratko pobožnost v čast lurski Materi božji, sv. Jožefu in presv. Srcu Jezusovemu. Obljubil sem, ako bom uslišan, objaviti zahvalo v »Danici«. Po kratkem času sem dosegel, česar sem želel. Bogu bodi za izkazano dobroto izrečena stoterna hvala. A.

Listek za raznoterosti.

Slovenska krščanskosocialna zveza je poslala v imenu vse slovenske krščanskosocialne organizacije pred velikonočnimi prazniki novoimenovanemu knezoškofu ljubljanskemu, dr. Ant. Bonav. Jegliču udanostno izjavo, kateri se je Prevzvišeni blagoslavljajoč »Zvezo« in njeno delovanje, v jako krasnih besedah toplo zahvalil.

Umrl je v frančiškanskem samostanu v Kamniku dne 18. t. m. Fr. Mojzes Fermé, lajik, star 65 let.

Zaklad v gori. V nekem gorskem kotu planinske Švice pripovedujejo to le dogodbo: V Kozji gori je čudovita dvorana, koje stene se hliščijo zlata in na stropu migljajo demanti in rubini. Kdor najde vrata v goro in vzdigne zaklad, postane najbolj bogat na celem svetu. A nihče drug še ni našel uroda k zakladu, le neki priden in pobožen kozji pastir. Ko je prignal koze na gore, je pokleknil k neki jelki, vzel rožni venec v roke, in molil prav iskreno za svoje revne stariše. Naenkrat zagleda pred seboj veliko svetlo prikazen, devico, tako mило in lepo, kakoršne ni na celem svetu. »Konrad, tvoja revščina bo izginila, če me ubogaš«, pravi prikazen. »Tu v gori je skrit zaklad. Odstrani tam le oni kamen, in našel boš urod do zaklada. A ne boj se, čeprav ti bo marsikaj hudega prišlo na pot. Slišal boš grozne glasove. Toda vse to ti ne bo škodovalo, če ne izpustiš rožnega venca, in se ne vrneš, dokler ne vzdigneš zaklada«. Prikazen je izginila. Mladenič, ki je ni poznal, gre takoj k zaznamovanemu kamnu, ga odstrani, in glej — pred seboj zagleda dolg hodnik, v kojega ozadju so se biščali biseri in dragi kameni. Ko pa hoče Konrad naprej iti mu priteče nasproti velikanski črn divji prešič. Konrad se ga ustraši, a spomni se besed: »vse ti ne more prav nič škodovati«, prime za rožni venec in udari z njim pošast, ki na vse to izgine. Mladenič gre dalje. Zdaj se mu pa zavali pred noge velikanski zmaj, ki ga hoče požreti. Konrad se še bolj ustraši, a zopet udari zmaja z rožnim vencem, in ga s tem prežene. Že je Konrad na konci hodnika, še dva koraka, in stopil bo v zlato dvorano. Zdaj zasliši za seboj peklenski smeh in čuden glas zakriči: »Notri si prišel, ven pa ne boš šel nikdar več.« —

Mladenič je bil strahu kar poparjen, in še sam ni skoro vedel, da se je začel pomikati nazaj. Že je pri izhodu. Na enkrat izgine dvorana in Konrad je stal zopet med sivimi skalami, za seboj pa je še slišal oni čudni glas, ki mu je rekel: »Norec zakaj si nas poslušal. Zaklad bi bil lahko tvoj, sedaj ga pa ne boš nikdar več dobil.«

Morda si ti, dragi bralec, ta Konrad? Zaklad neizrečene vrednosti je sv. hostija v tabernaklju. Najlepša in najbolj dobrotljiva med vsemi devicami nebeška kraljica Marija te opominja, da vzdigneš ta zaklad z večkratnim sv. obhajilom. Pokaže ti urod k temu neizmernemu zakladu sv. cerkev. Toda zdaj pride grda, ščetinašča žival, in te hoče zadržati. Ta žival je nečistost, ki odganja neštevilno mladih ljudi od angeljske mize. Z rožnim vencem premagaš to pošast. Ko si to premagal, ti prisopiha nasproti zmaj skoposti, ki te preslepi, da hlepiš in delaš za posvetno blago, za denar — sv. obhajilo pa zanemarijaš. Z rožnim vencem boš premagal tudi to skušnjavo. Sedaj pa pride najhujše. Čuješ glasove, ki te obkladajo z tercijalom ali tercijalko, s svetohlincem in še z drugimi, katerih ne maram povedati. To ustraši mnogo ljudi, da opuščajo iz strahu pred ljudmi sv. obhajilo. Potem pa žive kakor oni gosji pastir med strmimi, pustimi pečinami, to je v vedni dušni suhoti in tudi v vednih smrtnih grehih. Koliko jih pa pade v večno brezdno in potem nikdar več ne dobijo velikega nebeškega zaklada. — Bodimo torej pametni, in bodimo gluhi za tako govorjenje in prejemajmo pogosto sv. obhajilo.